SPRAVODAJCA
ZVÄZU SLOVENSKÝCH FILATELISTOV
www.slovenskafilatelia.sk
ISSN 1338-2098
2013/1

SPOLOČNÉ VYDANIE SLOVENSKO - KÓREA

AUTORKA VÝTVARNÉHO NÁVRHU:
KAMILA ŠTANCLOVÁ, AKAD. MALIARKA
RYTEC: RUDOLF CIGÁNIK, AKAD. MALIAR

2013, 1. 1. * **20. výročie vzniku SR, Košice – európske hlavné mesto kultúry 2013** * príležitostná známka * N: P. Augustovič * OF PTC * PL: 8 ZP + 8 K, TF: ? PL * papier FLA * HZ 11 ¾ : 11 ¼ * FDC N: P. Augustovič, R: J. Česla, OTp PTC * náklad: 200 tis. (25 tis. PL)

531) Panoráma Bratislavy, štátny znak SR kupón) Silueta dómu sv. Alžbety v Košiciach

531	**T1 50 g (0,65 €) viacfarebná**	**0,65**
531 PL	(177 x 126 mm)	5,20
531 FDC		1,55
531 PaL		1,61
Kupóny		
531 KĽ		0,65
531 KP		0,65
531 KĽ+KP		0,65
531 S		1,30

2013, 14. 2. * **Významné športové podujatia a osobnosti - Ján Popluhár** * príležitostná známka * N: I. Benca * OF PTC * PLa: 50 ZP, TF: 4 PLa, PLb: 8 ZP + 8 K, TF: ? PLb * papier FLA * HZ 11 ¾ : 11 ¼ * FDC N: I. Benca, OF TAB * náklad: 1,128 mil. (20 tis. PLa, 16 tis. PLb)

533) Ján Popluhár (1935 – 2011) – slovenský futbalista kupón) Spomienka na zápas Anglicko – FIFA vo Wembley r. 1963

533	**0,65 € viacfarebná**	**0,65**
533 PLb	(153 x 126 mm)	5,20
533 FDC		1,55
533 NL		0,91
Kupóny		
533 KĽ		0,65
533 KP		0,65
533 KĽ+KP		0,65
533 S		1,30

2013, 25. 1. * **Kultúrne dedičstvo Slovenska: Empírové divadlo v Hlohovci** * výplatná známka * N: I. Piačka, R: M. Činovský * OTr+HT PTC * PL: 100 ZP, TF: 2 PL * papier FLA * RZ 11 ¾ : 11 ¼ * FDC N: I. Piačka, R: Ľ. Žálec, OTp TAB * náklad: 2 mil.

532) Dieťatko „putti" so symbolmi divadelného umenia

532	**0,90 € viacfarebná**	**0,90**
532 FDC		1,80

2013, 1. 3. * **Veľká noc 2013 – Ľudové motívy v diele Ľudovíta Fullu** * príležitostná známka * N: R. Jančovič * OF PTC * PL: 50 ZP (A), TF: 4 PL; ZZ: 10 ZP (B), TF: 6 ZZ * papier FLA (A), samolepiaci FLA (B) * HZ 11 ¼ : 11 ¾ (A), vlnitý výsek 15 : 16 ½ (B) * FDC N: R. Jančovič, OF TAB * náklad: 1,7 mil. (A), 300 tis. (B, 30 tis. ZZ)

534) Ľudové motívy v diele Ľudovíta Fullu (1902-1980)

Vydáva ZSF v Bratislave pre vnútornú potrebu

Adresa redakcie:
Sekretariát ZSF
Radlinského 9
812 11 Bratislava

Tel.: 02/524 447 37
Mobil: 0911 289 346
Fax: 02/524 447 37
CNS Tel.: 02/524 447 37

Redakčná rada:
Ľubomír Floch - predseda
Zdeněk Baliga, Ján Mička, Jozef Oško, Rastislav Ovšonka, Jozef Vangel

Redakcia:
Zdeněk Baliga - šéfredaktor
Ladislav Hölc, Iveta Valašková

Obálku navrhol:
Ľubomír Floch

Grafická úprava:
Vydavateľstvo a grafické štúdio JADRO
mobil: 0915 80 50 20
WEB: www.jadro.sk

Ročník: XV.

Číslo: 1/2013

Náklad: 350 ks

Strán: 32

Uzávierka: 22.3.2013

Dané do tlače: 27.3.2013

Vyšlo: 31.3.2013

ISSN 1338-2098

Úvodník
Takto ďalej Spravodajca 4

Dokumenty ZSF
Uznesenie z Rady ZSF z 2.3.2013 5
Menovanie nových znalcov ZSF 6
Darujte 2 % zo zaplatenej dane pre ZSF 6

Slovenská známka
Najkrajšia slovenská poštová známka roka 2012 7
Viete čo znamená skratka SEPAC? 7
Nové meno v slovenskej známkovej tvorbe 8

Výstavy
Filatelistická výstava NITRAFILA 2013 10
28. Kongres FEPA, Paríž 2012 14
Významné životné jubileum – nádherná výstava 19

Naša mládež
Dni mladých filatelistov a filatelistická olympiáda 15
Plán komisie mládeže ZSF na rok 2013 17
Súťaž o najkrajší list 18
Poznáte knihu Známky a čaro filatelie? 18

Z klubov a regiónov
Ako sa pozeráme na známky? 21
Rádio Regina o filatelii 23
Filokartia medzi nami 24
Posledný (í) Mohykán(i)? 25

Spoločenská kronika
Životná cesta dláždená filateliou 26
Jubilant Mgr. Ján Mička 27
Spomíname na Otta Hornunga 28

Inzercia
Inzercia ZSF 29

Neprehliadnite !!!

1. slovensko – česká filatelistická výstava sa uskutoční v dňoch 3. až 6. júla 2013 v Nitre.

Všetky informácie aj s prihláškami nájdete na zväzovej webovej stránke **www.slovenskafilatelia.sk**

Takto ďalej Spravodajca

V poslednom minuloročnom čísle som dal úvodníku názov „Ako ďalej Spravodajca?“ Hodnotil som v ňom vplyv finančných opatrení Zväzu na jeho vydávanie, jeho zoštíhlenie a stratu farebnosti vnútorných strán obálky. Tiež som vyslovil prianie, aby Spravodajca mohol vychádzať aspoň s 24 stranovým vnútrajškom.

A prianie sa skutočne splnilo. Medzi Zväzom slovenských filatelistov a Slovenskou poštou, a. s. došlo k podpísaniu zmluvy O spolupráci, kde v Článku V. sa Slovenská pošta, a. s. zaväzuje objednať si reklamu v Spravodajcovi, ktorá výrazne vykryje výrobné náklady na výrobu nášho periodika. Čiže premenené do praxe to znamená, že už aj toto číslo vychádza v skoro pôvodnom rozsahu a s plne farebnou obálkou. V samostatnej časti budú uverejňované pravidelné informácie pre našich mladých filatelistov. Príloha bude mať, ako aj mala kedysi, svoju samostatnú hlavičku pod názvom „Naša mládež“ a bude sa nachádzať v strede Spravodajcu, aby ju bolo možné vybrať.

Verím, že tento návrat k pôvodnému fungovaniu nášho periodika potešil aj Vás milí čitatelia a že najmä autori, ktorí boli v minulosti aktívni sa znovu aktivizujú a budú nám posielať svoje postrehy, či príbehy z filatelistického života vo svojom regióne. Veľmi radi ich uverejníme. Tentoraz na to priestor už bude. Charakter Spravodajcu sa meniť nebude, naďalej bude slúžiť ako informačné periodikum Zväzu mapujúce filatelistické dianie vo všetkých regiónoch Slovenska. Nebude nahradzovať žiadny reklamný ani odborný časopis.

Keďže nechceme aby vychádzajúce čísla meškali a aby redakcia aj tlačiareň mali dosť času na prípravu daného čísla dovolím si Vám, milí pisatelia, pripomenúť termíny uzávierok jednotlivých čísiel. Uzávierka druhého tohtoročného čísla bude 16. júna, tretieho 15. septembra a štvrtého už 8. decembra, aby číslo bolo k dispozícii na slávnostné podujatie „Deň slovenskej poštovej známky a filatelie“.

Určite hlavnou témou tohto ročníka bude najväčšia filatelistická udalosť roka 2013 na Slovensku, a to 1. Slovensko – Česká filatelistická výstava NITRAFILA 2013. Hlavné informácie o nej si už môžete prečítať na stranách 12 a 13. Tiež vám ponúkneme reportáže z inaugurácii našich nových známok, ako aj ďalších filatelistických udalostí organizovaných našimi členmi. Budeme sa snažiť Vás v krátkosti informovať aj o zahraničných filatelistických aktivitách.

Tak nám držte palce, aby naše sny o Spravodajcovi sa splnili tak, ako sa splnilo aj moje prianie návratu k farebnému a 32 stranovému Spravodajcovi, ktoré som vyslovil pred 3 mesiacmi v Úvodníku.

Ing. Zdeněk Baliga
vedúci redaktor

UZNESENIE

zo VI. zasadnutia Rady ZSF konaného dňa 2. 3. 2013 v Bratislave

A) BERIE NA VEDOMIE

1) Rozhodnutie o vyradení registratúrnych záznamov Slovenskému národnému archívu.
2) Návrh rozpočtu z debetných schodkom 5000 €.
3) Žiadosti o uchádzača porotcu ZSF pre mládežnícku filateliu: pani Veronika Chorvatovičová a Daniela Schmidtová.

B) SCHVAĽUJE

1) Zmenu podpisového vzoru v Živnostenskom liste.
2) Účtovnú uzávierku ZSF za rok 2012.
3) Zmluvu o spolupráci so SP, a. s. na rok 2013.
4) Dodatok č. 2 ku Kúpnej zmluve so SP, a. s.
5) Udelenie ČO ZSF strieborného pre pána Františka Divoka z KF 54-03 Spišská Nová Ves.
6) Vymenovanie znalcov:

   Ing. Martin Jurkovič pre odbor „Podkarpatská Rus a Slovensko – známky, celistvosti a pečiatky do roku 1946 a revolučné pretlače“,

   Ing. Peter Csicsay pre odbor „Celistvosti a pečiatky Rakúsko – Uhorska a Maďarska do roku 1946“,

   I**ng. Ján Štolfa** pre odbor „Hradčany a ich pretlače“.
7) Zaplatenie členského FEPA 150,00 €.
8) Národného komisára a porotcu na výstavu CROATIA 2013 RNDr. Vojtecha Jankoviča, CSc.
9) Členskú prémiu ZSF za rok 2012.

C) UKLADÁ

1) Pripraviť na septembrové zasadnutie Rady Zväzu slovenských filatelistov návrh Zmluvy na spoluprácu so Slovenskou poštou, a. s. na rok 2014.
   Zodpovední: členovia Rady ZSF
2) Zaplatiť členské ZSF za rok 2014.
   Zodpovední: výbory KF
   Termín: 31.1.2014
3) Správu o vykonaní členských schôdzí.
   Zodpovední: predsedovia ZKF
   Termín: 15.5.2013
4) Dokončiť inventarizáciu aj nábytku získaného darom.
   Zodpovedný: tajomník ZSF
   Termín: 15.5.2013
5) Vypísať menovacie dekréty znalcom.
   Zodpovedný: predseda ZSF
   Termín: 31.3.2013
6) Prerokovať žiadosti o uchádzačov porotcov.
   Zodpovedný: predseda Komisie porotcov
   Termín: 15.5.2013
7) Napísať odpoveď na list pánovi Romanovi Korandovi.
   Zodpovedný: tajomník ZSF
   Termín: 15.3.2013
8) Štvrťročne vyhodnocovať ekonomickú situáciu ZSF a informovať Radu ZSF.
   Zodpovední: tajomník ZSF a pán Ján Moravčík
   Termín: 15.4.2013
9) Vyhodnotenie Ankety o najkrajšiu slovenskú poštovú známku roka 2012.
   Zodpovedný: výbor ZKF Bratislava
   Termín: 15.5.2013

D) ŽIADA

1) RK ZSF o revíziu účtovných dokladov ZSF za rok 2012.

MENOVANIE NOVÝCH ZNALCOV ZSF

Dňa 2.3.2013 Rada Zväzu slovenských filatelistov na návrh predsedu Komisie znalcov a expertov Zväzu slovenských filatelistov JUDr. Svätopluka Šablatúru po úspešnom zvládnutí znaleckého konania a obhájení znaleckých prác menovala troch nových zväzových znalcov.

Ing. Martin Jurkovič

Pre odbor Podkarpatská Rus a Slovensko – známky, celistvosti a pečiatky do roku 1946 a revolučné pretlače.

Adresa: Ing. Martin Jurkovič, Domkárska 4, 821 05, Bratislava

Mail: jurki@jurki.sk

Tel. 0903755363

Ing. Peter Csicsay

Pre odbor Celistvosti a pečiatky Rakúsko – Uhorska a Maďarska do roku 1946.

Adresa: Ing. Peter Csicsay, E. B. Lukáča 20, 945 01 Komárno

Mail: csicsaypeti@centrum.sk

Tel. 0905307591

Ing. Ján Štolfa

Pre odbor Hradčany a ich pretlače.

Adresa: Ing. Ján Štolfa, Smetanovo nábreží 513/77, 682 01 Vyškov, Česká republika

Mail: stolfa.stamps@seznam.cz

Tel. +420605256830

Autor: Martin Jurkovič

Bratislava, 4.3.2013

Darujte 2 % zo zaplatenej dane pre ZSF

Milí filatelisti, milí priatelia,

dovoľujeme si Vás touto cestou, tak ako aj minulý rok, poprosiť o darovanie 2 % zo zaplatenej dane nášmu občianskemu združeniu Zväzu slovenských filatelistov, ktorý sa uchádza o Vašu podporu, vďaka ktorej chceme realizovať rôzne aktivity a projekty, smerované najmä na mládežnícku filateliu.

Preto je potrebné aby Ste vyplnili tlačivo Vyhlásenie o poukázaní sumy do výšky 2% zaplatenej dane, ktoré je potrebné s Potvrdením o zaplatení dane predložiť svojmu miestne príslušnému správcovi dane (daňovému úradu podľa Vášho bydliska) do 30. apríla 2013, v ktorom sa vykonáva ročné zúčtovanie za predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Prílohou vyhlásenia je aj Potvrdenie o zaplatení dane od zamestnávateľa o tom, že daň za zdaňovacie obdobie, za ktoré sa ročné zúčtovanie vykonalo, bola zaplatená.

Minimálna výška, ktorú môžete darovať je 3,32 €.

ÚDAJE O PRIJÍMATEĽOVI:
Obchodné meno, sídlo:
Zväz slovenských filatelistov,
Radlinského 9, 812 11 Bratislava
Právna forma:
Občianske združenie

Identifikačné číslo prijímateľa (IČO/SID):
00178 039.

Za Vašu priazeň a podporu Vám srdečne ďakujeme!

redakcia

NAJKRAJŠIA SLOVENSKÁ POŠTOVÁ ZNÁMKA ROKA 2012

Dovoľujeme si Vám ešte raz pripomenúť, že Zväz slovenských filatelistov vyhlasuje v spolupráci so Slovenskou poštou, a. s. verejnú anketu o najkrajšiu slovenskú poštovú známku vydanú v roku 2012. Anketa, ako každý rok aj tento, poslúži na spoznanie Vášho názoru na súčasnú známkovú tvorbu vo filatelistickej verejnosti doma a umožní tak žiadané smerovanie našej známkovej tvorby. Ak Ste ešte anketový lístok nezaslali, tak ho čo najskôr pošlite.

Účastníci ankety majú odpovedať na jedinú anketovú otázku: **Ktorú slovenskú poštovú známku vydanú v roku 2012 považujete za najkrajšiu?**

Na otázku uveďte len jednu odpoveď. Vaše vyjadrenie posielajte najlepšie na poštovom lístku s uvedením vašej adresy a podpisom na adresu:

Zväz slovenských filatelistov, Radlinského 9, 812 11 Bratislava 1, alebo na adresu POFIS, Nám. slobody 27, 817 98 Bratislava, email: pofis@slposta.sk najneskôr **do 30. apríla 2013.** Lístok označte heslom ANKETA 2012. Hromadne zaslané lístky v jednej zásielke nebudú do hodnotenia v ankete prijaté. Každý účastník ankety bude zaradený do žrebovania o vecné ceny. Vydané známky boli priebežne reprodukované v Spravodajcovi ZSF, alebo sú na internetových stránkach POFISu Slovenskej pošty, a. s. www.pofis.sk. V ankete uveďte katalógové číslo známky, prípadne jej názov.

Redakcia Spravodajcu ZSF

Viete čo znamená skratka SEPAC?

Najmenšie známkové krajiny Európy sú združené v združení SEPAC (Small European Postal Administration Corporation) čo v preklade znamená „Združenie malých európskych poštových správ". SEPAC sú organizáciou definovanou ako nezávislé poštové správy v Európe s malým trhom a aspoň 50 percentami filatelistických zákazníkov žijúcich mimo územia, kde správy fungujú. Patria tam najmenšie pošty zvrchovaných krajín Európy (Vatikánu, Monaka, San Marína, Lichtenštajnska, Malty, Luxemburska a Islandu) okrem Andorry, závislé územie Fínska - Alandské ostrovy, závislé územia Dánska (Faerské ostrovy a Grónsko) a závislé územia Spojeného kráľovstva (Ostrov Man, Guernsey so závislým územím Alderney, Jersey a Gibraltár). Celkom 14 poštových správ. Na webovej stránke združenia www.sepacstamps.eu nájdeme informácie o každej z týchto pôšt a linky na ich stránky a zobrazenia známok spoločného vydania všetkých krajín SEPACu, ktoré sa koná každé dva roky. Jedna z členských pôst - Gibraltár vytvorila stránku www.wopa-stamps.com, kde sa dajú kúpiť známky z niektorých krajín SEPAC-u.

Adam Harušinec, KMF
KF L. Novotného (51-09) Bratislava

Nové meno v slovenskej známkovej tvorbe

V slovenskej známkovej tvorbe (na stránkach POFISu) sa objavilo nové meno umelca, ktorý sa začína aktívne podieľať nie len v navrhovaní príležitostných poštových pečiatok, ktorých vytvoril už päť, ale aj priamo ako rytec v známkovej tvorbe. Doteraz realizoval rytiny FDC k emisiám 20. výročie vzniku SR „Košice - európske hlavné mesto kultúry 2013" a Osobnosti „Dominik Tatarka (1913 – 1989)". Je ním Mgr. art. Jozef Česla. Redakcii Spravodajcu sa podarilo s umelcom skontaktovať a položiť mu pár otázok, ktoré určite Vás budú zaujímať. A tak týmto Vám ho v krátkosti predstavíme.

Mgr. art. Jozef Česla sa narodil 1. 3. 1977 v Starej Ľubovni. Venuje sa grafickej tvorbe v oblasti umeleckej grafiky ako oceľorytiny, medirytiny, linorytu, drevorytu, litografii a iným experimentálnym grafickým technikám. V medirytine a oceľorytine sa špecializuje na malé grafické formy. V mnohých prácach sa snaží čo najvernejšie kopírovať charakter starých rytín alebo pokusne realizovať voľný grafický prepis podľa kresieb svetovo známych majstrov (Rembrandt van Rijn, Albrecht Dürer...). Naopak miniatúry ručne ryté pod mikroskopom má autor snahu zredukovať na hranicu čitateľnosti a poskytnúť divákovi krásu najmenšieho umenia na svete v mierke poštovej známky (Ladislav Medňanský, Martin Benka…). Známa je jeho tvorba vlastných grafických listov či ex librisov. Ďalšími jeho okruhmi tvorby sú knižné, historické a vedecké ilustrácie, mapy, či návrhy na mince, pečate a erby. Tiež sa venuje grafickému dizajnu v oblasti propagácie, kde tvorí logotypy, plagáty, pozvánky, 2D a 3D PC grafické vizuálizácie a zalamovanie knižných publikácií.

Prvé aktívne kontakty s umením Jožko Česla zažíval na ZUŠ Stará Ľubovňa vo výtvarnom odbore, ktorý navštevoval v rokoch 1984 až 1991. Odborné vzdelanie získal na ŠÚV Košice v rokoch 1991 až 1995, kde vyštudoval propagačnú grafiku. Vysokoškolské štúdium začal v roku 1998 na VŠVU Bratislava v ateliéry voľnej grafiky a knižnej ilustrácie u profesora akad. mal. Dušana Kállaya. Popri tomto štúdiu absolvoval v období 1999 až 2001 aj pedagogické minimum z výtvarnej výchovy u Doc. akad. mal. Ladislava Čarného. Štúdium na VŠVU ukončil v roku 2004 a svoju prvú pedagogickú činnosť začal na Strednej umeleckej škole v Kežmarku ako pedagóg odborných výtvarných predmetov. V rokoch 2007 až 2010 pedagogicky pracoval na Škole úžitkového výtvarníctva v Kremnici, odbor plošného a plastického rytia kovov. V súčasnosti opäť pôsobí na Strednej umeleckej škole v Kežmarku ako vedúci pedagóg na oddelení grafík tlačových médií.

Počas svojej umeleckej kariéry získal mnoho ocenení. Najvýznamnejšie z nich sú:

2002 Čestné uznanie za PF novoročenku - Gaz de France,

2003 Najkrajšie knihy Slovenska 2002 - Cena Národnej knižnice v Martine,

2005 Najkrajšie knihy Slovenska 2004 - Cena Národnej knižnice v Martine,

2006 Ľubovniansky zlatý - návrh na mincu,

2008 XII. Biennale Ekslibrisu Dzieci i Młodzieży ŻARY 2008 - Čestný diplom pre pedagóga,

2011 Najkrajšie knihy a propagačné materiály o Slovensku za rok 2011 - prvé miesto v kategórii Knihy o kraji a regióne.

Po tomto krátkom predstavení som položil umelcovi pár otázok:

Kto alebo čo Ťa priviedlo na cestu umeleckej grafiky?

Osud, šťastie, odhodlanie a usilovnosť.

Aké boli Tvoje začiatky v grafickej tvorbe a kedy si začal inklinovať k rytine, ako k jednej z najnáročnejších techník?

Moje prvé pokusy s rytinou som odštartoval v roku 1999 v prvom ročníku na VŠVU v Bratislave v prípravnom kurze grafiky u pána profesora akademického maliara Igora Rumanského. Grafiky boli zamerané na technológiu a experimentovanie s materiálom. Okrem klasickej techniky linorytu, ktorú som začal používať aj na tlač z hĺbky sa postupne počas 6-ročného štúdia na škole pridávali ďalšie materiály: sadra, drevo, zinok, meď, mosadz, rôzne plastické hmoty najmä plexisklo alebo úžasné médium litografický kameň, ktorý okrem kameňorytiny sa dal škrabať alebo lavírovať a dosahovali sa tak zaujímavé výsledky.

Naplno som pochopil a prijal za svoju srdcovú záležitosť techniku rytiny do kovu až v Mekke tohto remesla, v nádhernom meste Kremnica. Na podnet môjho bývalého kolegu z umeleckej školy v Kežmarku pána akademického maliara Viliama Pirchalu som prišiel v roku 2007 do Kremnice učiť výtvarné predmety na Školu úžitkového výtvarníctva - oddelenie Plošné a plastické rytie kovov. Boli to tri „tovarišské roky“, ktoré ma naučili vní-

Mgr. art. Jozef Česla 2010

mať výtvarný jazyk a techniku spracovania kovov. Krstným otcom sa pre mňa stal dlhoročný dielenský majster a kolega Pavel Károly, známy kremnický rytec a medailér, ktorý ma srdečne prijal a zasvätil do tajov kovového remesla. Prirodzene ma môj grafický prejav viac ťahal k plošnému rytiu kovov, ale pre odborné vzdelávanie žiakov bolo potrebné pochopiť spracovanie predlohy aj pre plastické rytie kovov. Návšteva mincovne, stála expozícia i pravidelné výstavy v NBS – Múzeu mincí a medailí, stretnutia s osobnosťami minciarskej, medailérskej a ryteckej tvorby mi v plnej miere otvorili umelecký obzor i technické možnosti tohto krásneho remesla.

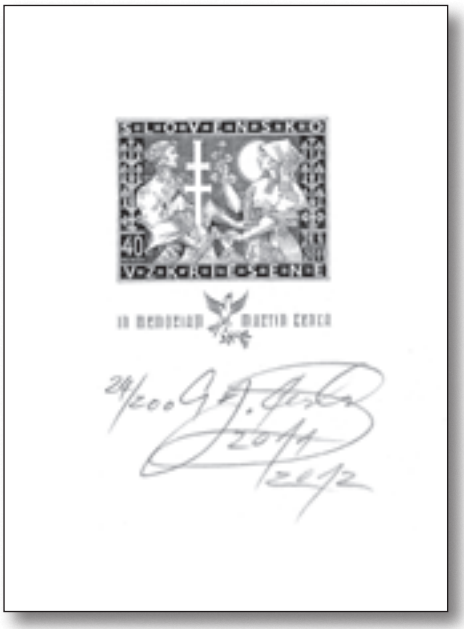

Máš už veľa ryteckých prác, najmä v medirytine. Ktoré sú tie Tvoje top?

Zatiaľ som sa nesnažil svoje práce zrekapitulovať a deliť na kategórie top. No ak zvážim, že v poslednej dobe sa venujem výlučne grafike – rytine do formátu 10X10 cm, tak top sú paradoxne väčšie alebo oveľa menšie práce presahujúce tento rozmer. Srdcová záležitosť obsahom, ale aj technickou náročnosťou je určite medirytina tzv. „Alegória na euro" (2010), kde na pozadí známej kresby včelárov od Petra Brueghela som premenil krajinu na mesto Kremnicu a jej pamiatky, kde sú zobrazené všade prítomné euro mince. Top by som označil aj dvojicu faksimile leptov podľa Rembrandtovych sedliakov, ale v technike medirytiny (2008), kde išlo hlavne o zachytenie autorského rukopisu. A v neposlednom rade by som do môjho naj zaradil aj oceľorytinu (2011/2012) „In memoriam Martin Benka" k 40. výročiu úmrtia národného umelca, kde som sa pokúsil o prepis jeho návrhu nevydanej známky z roku 1939 „Slovensko vzkriesené" vo formáte známkovej emisie umenie.

Ktoré námety vo svojej tvorbe najradšej realizuješ?

Ja som klasik. A cítim sa byť skôr grafik - remeselník ako výtvarník - umelec. Podstatná je vždy forma a obsah. Ak sa k tomu pridá aj vtip, tak ma začne tvorba grafiky zaujímať a baviť. V rytine sú to určite diela starých majstrov, ktoré ma inšpirujú k tvorbe a ich prepisu. Vo výsledku by sa dalo skonštatovať, že predmetom môjho záujmu je interpretácia známeho výtvarného diela a môj pohľad naň potom prenášam do výslednej grafiky. Určujúce je potom vo finále technické prevedenie.

Do filatelistického povedomia si vstúpil tvorbou príležitostných poštových pečiatok, ako aj prítlačí na obálky či na kupóny personalizovaných známok. Čo Ťa zaujalo na tejto drobnej grafike?

Hlavný prínos v tvorbe pečiatok a prítlačí na obálky je pre mňa výtvarný názor na zadanú tému i autorské spracovanie, ktoré môžem osobne ovplyvniť. Táto voľnosť a grafický prejav v technickom prepise rytinou je takmer nemožný (ak rytec nie je aj autorom

známky alebo FDC). Z tejto tvorby mám väčšie potešenie aj vďaka práci s písmom a potom vo finálnom digitálnom spracovaní. Vnímam to, ako prácu grafického dizajnéra, ktorý pracuje na vlastnom projekte logotypu. Pečiatka – logo – písmo sú pojmy pracujúce na hranici znaku – piktogramu – obrázku. Čiže sú to základné prvky vyjadrovania – komunikácie slovom a obrazom, ktoré ma fascinujú pri tvorbe nového symbolu – záznamu informácie.

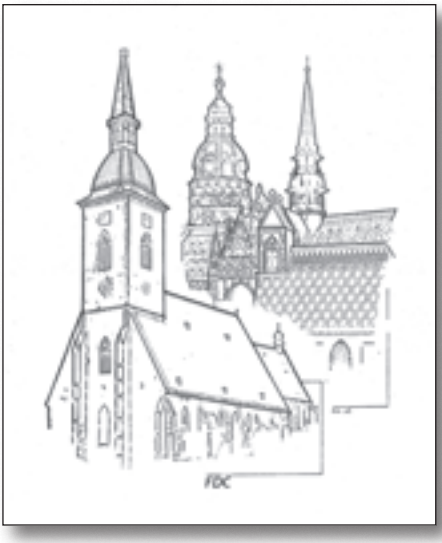

Hneď 1. januára tohto roku si sa prezentoval v slovenskej známkovej tvorbe svojou prvou ryteckou prácou - FDC 20. výročie vzniku SR - Košice – európske hlavné mesto kultúry 2013. Ako hodnotíš z výtvarného hľadiska doterajšiu slovenskú známkovú tvorbu?

Nepovažujem sa za znalca filatelie ani slovenskej známkovej tvorby. Ako výtvarník to však môžem hodnotiť veľmi kladne. Autori návrhov i realizácii sú renomovaní a akademicky vzdelaní umelci. Výsledky ich práce sú vynikajúce a sú známe i za hranicami Slovenska. Známková tvorba za uplynulé 20-ročné obdobie postupne zvyšovala výtvarnú kvalitu i nároky na prevedenie v rytine. Za jediné ohrozenie rytej známky ako umeleckého predmetu záujmu filatelistov však považujem v náhradu lacnejšou tlačovou technikou. Čo v konečnom dôsledku neguje úsilie autorov a znižuje umeleckú kvalitu. Známka stráca svoje poslanie ceniny a stáva sa „nálepným čiarovým kódom". Tvorba nie je problém, ale skôr jej lacná realizácia. Ak v budúcnosti ostane prevedenie rytiny „v ľudských rukách", tak aj charakter slovenskej známky určite bude umelecky i zberateľsky cenný.

Učíš na Strednej umeleckej škole, nájdu sa aj medzi Tvojimi žiakmi nádejní rytci?

Myslím si, že na túto otázku nemusíme dlho hľadať jasnú odpoveď. Súčasná pretechnizovaná doba nie je priaznivo naklonená poctivému remeslu. Pohodlný život bez námahy a vidina nič nerobenia sú priority pre zidealizovaný svet dnešnej mládeže a preto nevidím pozitívne budúcnosť pre adeptov kovorytectva. Znalci, rytci i filatelisti veľmi dobre vedia, že každá nová známka realizovaná v technike oceľorytiny je sviatok a zároveň oznamuje svetu schopnosti i kultúru tejto krajiny. Preto by sme si mali vážiť všetkých ľudí, ktorí vynakladajú úsilie pre zachovanie tohto dedičstva. Nie je ich veľa a ja môžem povedať, že som mal veľké šťastie poznať ich prácu i krédo osobne. Napĺňa ma to radosťou z krásy umeleckej miniatúry, silou prekonať technickú náročnosť rytiny, úctou i zodpovednosťou k odovzdanému remeslu.

Ďakujem Ti Jožko za poskytnutý rozhovor a prajem Ti veľa úspechov v slovenskej známkovej tvorbe, aby Tvoje práce nás všetkých zaujali a potešili a aby slovenská známková tvorba aj s Tvojimi prácami kraľovala na svetovom filatelistickom Olympe.

Zhováral sa Zdeněk Baliga,
vedúci redaktor Spravodajcu ZSF

Filatelistická výstava NITRAFILA 2013

Filatelistická výstava NITRAFILA 2013 je súťažná všeobecná filatelistická výstava I. stupňa usporiadaná pri príležitosti 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na územie Veľkej Moravy, 150. výročia vzniku Matice slovenskej, 20. výročie vzniku Slovenskej republiky a 20 rokov známkovej tvorby Slovenskej republiky. 1. SLOVENSKO – ČESKÁ FILATELISTICKÁ VÝSTAVA NITRAFILA 2013 je pokračovateľom spolupráce medzi filatelistami Slovenskej a Českej republiky. NITRAFILA 2013 je všeobecná súťažná filatelistická výstava I. stupňa vo všetkých výstavných triedach podľa platného Výstavného poriadku ZSF.

Usporiadateľom výstavy je Zväz slovenských filatelistov v spolupráci so Svazem českých filatelistů a medzinárodnej filatelistickej výstavy Exponet.

Organizátor filatelistickej výstavy je Klub filatelistov 52-51 Nitra za spolupráce Nitrianskeho samosprávneho kraja, Mesta Nitry, Slovenskej pošty, a. s., Ponitrianskeho múzea, Divadla A. Bagara, Matice slovenskej a Domu MS v Nitre.

Záštitu nad filatelistickou výstavou NITRAFILA 2013 prevzal predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Doc. Ing. Milan Belica, PhD.

Výstava sa uskutoční v Divadle Andreja Bagara v Nitre.

Účasť vystavovateľov svojim exponátom je možná na základe platnej kvalifikácie filatelistického exponátu na národnú filatelistickú výstavu a zaslania prihlášky spolu s kópiou titulného a úvodného listu filatelistického exponátu Organizačnému výboru do 30.4.2013. O prijatí alebo neprijatí filatelistického exponátu na výstavu rozhodne Organizačný výbor do 15.5.2013 a vyrozumie vystavovateľov do 15 dní od tohto termínu.

Exponáty v triede Filatelistická literatúra sa vyžaduje zaslať spolu s prihláškou dva exempláre filatelistickej literatúry, ktoré po skončení výstavy budú k dispozícii Organizačnému výboru výstavy.

Spôsob hodnotenia exponátov bude s využitím moderných prostriedkov a využitím filatelistickej výstavy EXPONET. Podmienkou prijatia exponátu na výstavu jeho odovzdanie naskenovaného exponátu v predstihu buď elektronicky mailom alebo na CD/DVD. Vystavovateľ dodá naskenovaný exponát (viď inštrukcie na www.exponet.info) v termíne do 30.4.2013. Naskenované exponáty budú umiestnené v samostatnej časti výstavy EXPONET, ktorá nebude sprístupnená verejnosti iba členom výstavnej poroty pomocou prideleného osobného hesla. Členovia výstavnej poroty ohodnotia exponát s predstihom. Na výstave výstavná porota overí či exponát v skutočnosti existuje a fyzicky skontroluje možné sporné záležitosti. Výstavná porota tak príde na výstavu s pripraveným hodnotením, ktoré potom prediskutuje v tíme, buď prehodnotí alebo potvrdí. Vystavovateľ sa v prihláške rozhodne či súhlasí so zverejnením svojho exponá-

tu na výstave EXPONET po skončení výstavy. Nebude si želať vystavovateľ zverejnenie svojho exponátu bude zaistené jeho vymazanie alebo vrátenie CD/DVD.

Podľa Výstavného poriadku ZSF členovia ZSF výstavné poplatky neplatia. Pre členov SČF organizačný výbor výstavy stanovil poplatok za jednu výstavnú plochu (t.j. 16 listov) alebo jeden vystavený titul v triede filatelistickej literatúry sumu 10 € mimo triedy mládežníckej filatelie. Vystavovateľ je povinný výstavný poplatok zaplatiť na účet KF 52-51 Nitra Slovenská sporiteľňa číslo účtu 31247428/0900 do 15.6.2013 s uvedením mena vystavovateľa v správe pre príjemcu. Ak nebude poplatok v stanovenej dobe zaplatený, stráca vystavovateľ právo na vystavenie svojho filatelistického exponátu.

Prijaté filatelistické exponáty musia byť doručené Organizačnému výboru výstavy do 30.6.2013 spolu s Preukazom exponátu s výnimkou triedy filatelistickej literatúry. Filatelistické exponáty bez Preukazu filatelistického exponátu nebudú vystavené ani hodnotené Výstavnou porotou. Filatelistické exponáty bude preberať filatelistický a výstavný odbor Organizačného výboru filatelistickej výstavy oddelené po 16 listov v aritmetickom poradí. Po ukončení filatelistickej výstavy dňa 7. júla 2013 budú filatelistické exponáty demontované a odovzdávané vystavovateľom. Neprevzaté filatelistické exponáty budú do 15 dní zaslané poštou. Filatelistické exponáty SČF odovzdá Organizačnému výboru filatelistickej výstavy podľa dohody a preberie od Organizačného výboru filatelistickej výstavy Národný komisár SČF.

Prihlášky a bližšie informácie o filatelistickej výstave budú zverejňované na webových stránkach ZSF (www.slovenskafilatelia.sk), SČF (www.informace-scf.cz) a KF 52-51 Nitra (www.nitrafila.sk).

Adresa pre zasielanie filatelistických exponátov: ZSF, KF 52 – 51 Nitra, PO BOX 21, 949 12 Nitra 12

spracované podľa www.nitrafila.sk

Program výstavy NITRAFILA 2013:

1.7.2013 pondelok

07:00 hod. Dovoz výstavného zariadenia Nitra – Soblahov - Nitra

14:00 hod. Montáž výstavného zariadenia v Divadle A. Bagara

2.7.2013 utorok

08:00 hod. Montáž filatelistických exponátov v Divadle A. Bagara

3.7.2013 streda

16:00 hod. Otvorenie výstavy pre pozvaných hostí v Divadle A. Bagara

18:00 hod. Recepcia

4.7.2013 štvrtok

10:00 hod. do 18:00 hod. Otvorené pre verejnosť

5.7.2013 piatok

10:00 hod. do 18:00 hod. Otvorené pre verejnosť

09:00 hod. Prednášky v Ponitrianskom múzeu v Nitre

6.7.2013 sobota

09:00 hod. Filatelistický výstup na Zobor

10:00 hod. do 18:00 hod. Otvorené pre verejnosť

14:00 hod. Zájazd do Topoľčianok

18:00 hod. Slávnostné ukončenie výstavy

7.7.2013 nedeľa

09:00 hod. Filatelistická burza

08:00 hod. Demontáž filatelistických exponátov a výstavného zariadenia

12:00 hod. Odovzdávanie filatelistických exponátov národným komisárom

14:00 hod. Odvoz výstavného zariadenia Nitra – Soblahov - Nitra

28. kongres FEPA, Paríž 2012

Miroslav Bachratý

Ako delegát Zväzu slovenských filatelistov som sa zúčastnil 28. kongresu FEPA, ktorý sa konal 10. júna 2012 počas medzinárodnej výstavy „Salon du Timbre" v parížskom výstavnom komplexe „Parc Floral" za účasti 35 zástupcov národných zväzov. Po úvodnej administratívnej agende sa konala milá slávnosť udelenia medailí FEPA za významné činy v prospech európskej filatelie známym filatelistickým osobnostiam – Josephovi Wolffovi z Luxemburska, F. Esslingerovi z Francúzska a Wolfgangovi Maasenovi zo SRN. Čestné uznania za rozvoj národnej a európskej filatelie prevzali aj zástupcovia filatelistických klubov zo španielskej Granady, dánskeho Vejle a slovinského Mariboru.

V rámci správy o činnosti predseda FEPA J. Jörgensen prezentoval strategický projekt „Ako zmeniť smerovanie?", ktorý vychádza z aktuálnych skutočností, že sa zvyšuje priemerný vek členov, klesá počet organizovaných filatelistov a klesá podpora výstav zo strany poštových správ, čo sa prejavuje ich klesajúcim počtom a menším rozsahom. Bol predložený a schválený návrh na vytvorenie strategickej šesť člennej pracovnej skupiny, ktorej bude poskytovať konzultačnú a koordinačnú podporu pán Giancarlo Morolli. Aktivity pracovnej skupiny budú kontrolované podpornou skupinou, do ktorej bude každý národný zväz delegovať jedného člena. Ďalším bodom rokovania boli návrhy na zmenu stanov FEPA a FREGEXu. Po vystúpení portugalského delegáta Pedra Vaz-Pereiru, ktorý prezentoval nesúhlasné stanovisko portugalského zväzu, boli zmeny v dokumentoch FEPA tesnou väčšinou v tajnom hlasovaní zamietnuté.

V rozprave k voľbe členov výboru FIP a členov odborných komisií na nadchádzajúcom kongrese FIP v Jakarte predseda FEPA skonštatoval, že po zmene stanov FIP nemá FEPA oprávnenie priamo delegovať členov výboru a komisií, a preto môže len svojím členským zväzom odporučiť, aby hlasovali za európskych kandidátov. Predmetom diskusie bola aj otázka neprípustnosti dodatočného vstupu FIP do nominácií výstavných porotcov po ich odsúhlasení národným zväzom, požiadavka na pravidelnú rotáciu porotcov na výstavách ako aj zákaz vystavovania exponátu FIP koordinátora na výstave, kde vykonáva túto funkciu. Predmetom kritiky bol aj nedostatok informácií zo strany európskeho zástupcu vo výbore FIP, ktorý nepredkladal žiadne správy ani informácie národným zväzom. Viacerí delegáti tiež kritizovali rozmáhajúcu sa prax zvyšovania výstavných poplatkov pre vystavovateľov, čo sa prejavuje najmä na výstavách konaných v ázijskom regióne v r. 2013. Aj keď je to s ohľadom na stále ťažšie získavanie sponzorských darov a podpory poštovej správy pochopiteľné, predsa to predstavuje veľké riziko najmä pre krajiny so slabšou ekonomikou, pre ktoré by to mohlo mať likvidačné následky vo vystavovateľskej oblasti. Táto otázka by mala byť diskutovaná na budúcich spoločných rokovaniach na pôde FIP s poukazom na to, aby FIP neriešil najmä záujmy ázijských členov, ale bral do úvahy aj názory a potreby európskych členov.

Bill Hedley (Veľká Británia) prezentoval pripravovanú európsku výstavu London 2015 „EUROPHILEX" , ktorá sa bude konať s uznaním FIP a pod plnou záštitou FEPA, pričom by sa v jej rámci mal konať aj kongres FEPA. Na záver rokovania tlmočili zástupcovia združení Alpen -Adria Dénes Czirók (Maďarsko) a Balkanfila Bončo Bonev (Bulharsko) zamietavé stanoviská svojich zväzov k zvyšovaniu rámových poplatkov na ázijských výstavách, ktoré budú postúpené výboru FIP.

Dejiskom nadchádzajúceho 29. Kongresu bude v októbri 2013 Madrid.

NAŠA MLÁDEŽ
PRÍLOHA SPRAVODAJCU ZSF

Ročník: V. **Číslo:** 1/2013

Dni mladých filatelistov a filatelistická olympiáda

Bratislavské zberateľské dni Bratislava 7. – 8. jún 2013

ZAMERANIE:

Stretnutie mladých filatelistov na Bratislavských zberateľských dňoch s návštevou veľkého výmenného strediska. Priamo na výstavisku prebehne súťaž FO zameraná na Detskú známku ako aj návštevu inaugurácie známky ZVEROKRUH.

PROGRAM:

Piatok 7. júna **2013**

11.00 - príchod delegátov a súťažiacich do INCHEBY

12.00 - inaugurácia poštovej známky

14.00 - Filatelistická olympiáda (teoretická časť, praktická časť: „Návrh detskej známky")

16.00 - voľná prehliadka výmenného strediska

18.00 - presun na ubytovňu – hotel JURKI

19.00 - večera

20.00 - spoločenský večer mladých
- vyhodnotenie olympiády
- prednáška Tvorba mládežníckeho exponátu

Sobota 8. júna 2013

7.30 - raňajky

8.30 - návšteva triediarne pošty v Bratislave

10.00 – 15.00 - prehliadka historickej časti Bratislavy, hrad a Devín

15.00 - ukončenie Dní mladých filatelistov

FINANANČNÉ ZABEZPEČENIE

Finančné prostriedky na celú akciu sponzorský zabezpečila Slovenská pošta, a.s. (cestovné, ubytovanie, stravovanie, autobus na prehliadku pamätihodností mesta a okolia, ceny súťažiacim). Rozpočet bude stanovený po zistení finančných nákladov na ubytovanie, stravovanie, autobus.

POČET ÚČASTNÍKOV

40 účastníkov - podľa rozpisu KM a finančných nákladov.

POZNÁMKA

Časový plán sa môže meniť v závislosti od organizačných zmien, ktoré môžu nastať z rôznych dôvodov a to či bude inaugurácia známky Zverokruh na BZD, či nám bude umožnené a v akom termíne navštíviť triediace stredisko Slovenskej pošty v Bratislave.

POŠTOVE ZNÁMKY VYDANÉ SLOVENSKOU POŠTOU S DETSKÝM MOTÍVOM

29.4.1994 číslo katalógu 27 Medzinárodný rok rodiny (Zuzana Tóthová)

1.6.1998 číslo katalógu 151 Detské centrum – logo Detského centra

1.6.2000 číslo katalógu 210 Detská známka UNICEF – logo UNICEF (A. Baníková)

1.6.2003 číslo katalógu 298 Maťko a Kubko – Postavy z z rozprávok Marianny Grznárovej

21.5.2004 číslo katalógu 327 Deduško z večerníčka – Jarný variant Večerníčka

31.5.2006 číslo katalógu 378 Známka deťom – Jar (detská kresba s kvetom a motýľmi)

30.5.2007 číslo katalógu 398 Janko Hraško

29.5.2008 číslo katalógu 423 Známka deťom – Pavol Dobšinský - Rozprávkový drak

11.11.2009 číslo katalógu 463 Vianoce – Zimný motív (detský návrh Kristíny Pútecovej)

3.6.2011 číslo katalógu 498 Detská známka – Známka s prítlačovým kupónom (20. výročie časopisu FIFFÍK - autor Natália Gončárová mentálne hendikepované dieťa)

1.6.2012 číslo katalógu 516 Medzinárodný deň detí – Známka s personalizovaným kupónom – Torta so zapálenými sviečkami – návrh Hudoková študentka

POZNÁMKA: súťažiaci nemusia vedieť v ktorom roku známka bola vydaná a aké má katalógové číslo. Treba vedieť ich nájsť v katalógu, a poznať ich námet.

OTÁZKY PRE SÚŤAŽ MLADÝCH FILATELISTOV V RAMCI BZD

Súťažiaci na základe predložených známok alebo filatelistického materiálu majú posúdiť a určiť o aký druh ide.

1. Poštová známka nepoužitá (čistá).
2. Poštová známka použitá (opečiatkovaná).
3. Známky nezúbkované (strihané).
4. Známky zúbkované.
5. Známky s kupónom.
6. Známky – spojky.
7. Známky s prítlačou.
8. Známky s pretlačou.
9. Známky doplatné.
10. Známky letecké.
11. Známky automatové.
12. Novinové známky.
13. Známky v plastovej fólií.
14. Známky príplatkové, dobročinné.
15. Poštový hárček.
16. Známkový zošitok.
17. UTL – upravený tlačový list.
18. CM – carta maxima.
19. PL poštový lístok s prítlačou a bez prítlače.
20. COB – celinova obálka bez prítlače a s prítlačou.
21. Celistvosť.
22. Aerogram.
23. Spoločné vydanie známok s druhým štátom.
24. NL – nálepný list.
25. PaL – pamätný list.
26. PT – príležitostná tlač, černotlač.
27. Otlačok výplatného stroja, strojové pečiatky.
28. Poštová denná pečiatka.
29. Príležitostná poštová pečiatka.
30. List I. triedy – prioritne.
31. Doporučený list.

PLÁN KOMISIE MLÁDEŽE ZSF NA ROK 2013

Organizačná časť:

Uskutočniť zasadanie KM ZSF 2x v roku marec, november.

Spracovať výsledky Súťaže aktivity KMF v regiónoch za školský rok 2012/2013.

Spracovať registráciu KMF v školskom roku 2012/2013 a porovnať s evidenciou na sekretariáte ZSF.

V spolupráci s KF získať nových vedúcich KMF a snažiť sa zabezpečiť náhradu za vedúcich, ktorí prestanú pracovať zo zdravotných dôvodov, alebo vysokého veku.

Organizovať stretnutie mladých filatelistov v rámci BZD v Bratislave. Program zamerať na súťaž venovanú detskej poštovej známke. K súťaži vypracovať metodický list.

Odporúčať KMF účasť v Ankete o najkrajšiu poštovú známku, najkrajšiu pečiatku a FDC za rok 2012.

Vypracovať podklady a predkladať správy o stave mládežníckej filatelie klubom filatelistov a výborom ZKF príslušného regiónu.

Odborná činnosť:

Pravidelne informovať vedúcich o nových poznatkoch vo filatelii, propagovať dobré skúsenosti z práce KMF.

Poskytovať vedúcim odbornú pomoc, cestou metodických listov, JUNIFIL a Spravodajcu ZSF.

V práci s mládežou využívať počítač a internet.

Výstavná činnosť:

Podporovať tvorbu nových exponátov mladých filatelistov a skvalitňovať existujúce exponáty.

Osobitnú pozornosť venovať prvovystavovateľom.

Kvalifikované exponáty prihlásiť na Medzinárodnú výstavu SLOVENSKO-ČESKO v Nitre.

V miestach KMF usporiadať propagačné výstavky za účelom propagácie a získania nových členov.

Porotcovská činnosť:

Zúčastňovať sa na práci porôt v roku 2013 na základe nominácie.

Poznatky z práce poroty naďalej využívať na besedách s vystavovateľmi, čo sa priaznivo odzrkadlilo aj v roku 2012.

Pomáhať pri príprave uchádzačiek za členky poroty. Pravidelne sa stretať 2x do roka a pri výstavách ich nominovať za pozorovateľov poroty.

Materiálna oblasť:

Podporovať registrované KMF skartom, FDC, pečiatkovanými známkami a celinami.

Získať prostriedky na činnosť mládežníckej filatelie z dotácie ZSF a ZKF.

Požiadať sponzorov o podporu na súťaže a činnosť krúžkov od Slovenskej pošty, a.s. a POFIS.

Propagačná činnosť:

Prispievať do miestnej regionálnej a filatelistickej tlače Spravodajcu ZSF, JUNIFIL, miestnej TV a rozhlasu.

Propagovať mládežnícku filateliu cez webovú stránku ZSF.

Cestou KM ZSF odosielať najlepšie návrhy na Detskú poštovú známku.

Spracoval: PaedDr. Jozef Oško

Súťaž o najkrajší list

Súťaž o najkrajší list je celosvetová súťaž, ktorú vyhlasuje Medzinárodný úrad Svetovej poštovej únie. Na Slovensku sa o výber najkrajšieho slovenského listu stará Slovenská pošta, a. s. s podporou Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Prečo je voda vzácna?

Tohtoročná téma: **Napíš kamarátovi alebo ľubovoľnému človeku list, v ktorom vysvetlíš, prečo je voda vzácna.** Táto téma súvisí s vyhlásením Medzinárodnej dekády „Voda – prameň života" (2005 – 2015).

Súťaže sa môžu zúčastniť deti a mladí ľudia do 15 rokov. Uzávierka súťaže je 31. marca 2013. Základnou podmienkou je, aby boli súťažné príspevky písané formou listu. Príspevky môžu byť písané rukou alebo na počítači v rozsahu maximálne 800 slov. Okrem listu je potrebné zaslať osobné údaje odosielateľa: meno a priezvisko, vek, adresu bydliska, názov a adresu školy, ktorú pisateľ navštevuje, ako aj informáciu, koľkýkrát sa súťaže v minulosti zúčastnil. Zaslaním listu dáva autor súhlas na jeho ďalšie zverejňovanie. Listy bude posudzovať komisia zložená zo zástupcov Slovenskej pošty a Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Najkrajší list zo Slovenska bude preložený do anglického jazyka a zaslaný do celosvetového kola súťaže.

Hlavnou cenou je 5 dňový pobyt v horskom hoteli s rodičmi/prípadne súrodencami, hodnotný album poštových známok, diplom a ďalšie vecné ceny od Slovenskej pošty.

Poznáte knihu Známky a čaro filatelie?

Pred niekoľkými rokmi vynikajúcu knihu Jamesa Mackaya preložil Vojtech Jankovič, ktorý za jej preklad dostal ocenenie Literárneho fondu. Knižka encyklopedického charakteru má vyše 250 strán formátu A4, poskytuje množstvo materiálu pre činnosť našich KMF, je tiež vhodná ako odmena aktívnym členom krúžku. Nebudem sa zmieňovať o jej obsahu, v jej tiráži je uvedené, že z nej nemožno nič citovať, publikovať alebo ukladať do nosičov (za čo pokladám aj môj počítač a publikovanie v JUNIFILe).

Každý vedúci, ktorý je s KMF registrovaný, dostane publikáciu ako odmenu za súťaž aktivity z prostriedkov Komisie mládeže ZSF.

Kniha pôvodne stála až 32,86 Eura!!! Ak ju chcete získať aj pre svojich mládežníkov, mám možnosť ju získať vedúcim, ktorí mi v obálke pošlú 10 Eur na moju adresu (Rovná 4, 917 01 Trnava), obratom ju pošlem záujemcom. (Do 3 dní – cesta do obchodu, balenie, pošta...) Môžete sa pozrieť po nej aj vo vašej predajni kníh, tak ju dostanete skôr a lacnejšie.

Záujemcom ponúkam z mojich prebytkov niektoré čísla a neúplné ročníky Mladého filatelistu, ktoré mi zostali ako dublety a ktoré mi posielala redakcia, keď som prispieval do časopisu.

Napíšte, ktoré čísla vám chýbajú, ak ich budem mať, pošlem.

Kto chce o jej obsahu vedieť viac, má možnosť si o tom viac prečítať na web adrese (**postoveznamky.sk**)

Ján Mička

Významné životné jubileum – nádherná výstava

Doc. Martin Činovský, akademický maliar, Art.D., rodák z Levoče (8.3.1953) oslávil významné životné jubileum plný tvorivých síl a životného optimizmu. Oslávil ho tak, ako sa patrí na tvorivého umelca, samostatnou výstavou. Vernisáž výstavy **„Martin Činovský – Známková tvorba"** sa uskutočnila 13. 3. 2013 v Galérii mesta Bratislavy, v Pálffyho paláci na Panskej ulici v Bratislave. Výstava predstavuje umeleckej, filatelistickej a občianskej verejnosti jeho celoživotnú tvorbu v známkovej tvorbe Československa a Slovenska. Je jediným slovenským rytcom, ktorý rytecky pokrýva tvorbu obidvoch štátov. Umelecky sa jeho tvorba odvíja od jeho učiteľa prof. Albína Brunovského, rytecky od Jozefa Herčíka, významného rytca československých i českých poštových známok.

Pohľad do auditória, prvý rad zľava doprava M. Vančo (SP POFIS), manželia M&M. Činovský, M. Maďarič (minister kultúry), J. Jančár, riad. GMB, V. Podhorský a J. Brichtová (MDRR), M. Ňaršík (ZSF) (*Foto J. A. Doman*).

Záštitu nad výstavou prevzal minister kultúry Slovenskej republiky Marek Maďarič. Množstvo významných osobností umeleckého i spoločenského života na vernisáži spolu so sprievodným kultúrnym programom dodali podujatiu spoločenskú vážnosť a slávnostnú atmosféru. Vernisáž moderovala Mgr. A. Ščerbáková a o hudob-

Jubilant pri vstupe do GMB (*Foto J. A. Doman*).

Významní gratulanti J. Brichtová a M. Maďarič (*Foto J. A. Doman*).

Autogramiáda autora
(*Foto J. A. Doman*).

ný a spevácky program sa postarali manželia Alena a Ivan Čermákovci. K výstave bola vydaná príležitostná tlač *(058 PT 472),* ktorá s podpisom autora a príležitostnou pečiatkou *(PPP 09/13)* je na tretej strane obálky.

S menom jubilanta sú spojené pozoruhodné prvenstvá. Je prvým slovenským rytcom, ktorý prenikol do rýdzo českej ryteckej dominancie v československej známkovej tvorbe. Rytina známky „*X. Majstrovstvá sveta vo volejbale*“ *(19.05.1986)* bola prvou z 20 rytín známok s názvom Československo.

Je zakladateľom ryteckej školy na Slovensku. Z jeho liahne rytcov na Katedre grafiky Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave vyšli štyria mladí rytci poštových známok pôsobiaci v súčasnej slovenskej známkovej tvorbe.

Je autorom a rytcom prvej príležitostnej poštovej známky Slovenskej republiky (1.1.1993) a prvej slovenskej poštovej známky v eurovej mene (1.1.2009).

Získal 1. miesto v súťaži o Najkrajšiu rytú známku Európskej únie, *Grand Prix de l'Art Philatélique* v Bruseli v roku 2011 *(výtvarný návrh Prof. Dušan Kállay)* a 3. miesto v súťaži Grand Prix de l'Exposition WIPA *(1998, 2012)* považovanú za súťaž o najkrajšiu známku sveta.

Počas 20 rokov existencie samostatnej slovenskej známkovej tvorby realizoval okolo 150 výtvarných návrhov a rytín emisií poštových známok. Trinásťkrát získal Cenu ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií za najkrajšiu známku roka. V tandeme s vynikajúcimi tvorcami slovenských poštových známok, akademickými maliarmi J. Balážom, D. Kállayom, D. Grečnerom, D. Nágelom, I. Bencom a K. Felixom, ale aj ako výsledok jeho samostatnej autorskej tvorby, vznikli skvosty slovenskej známkovej tvorby predstavené na výstave.

V roku 2004 mu bol udelený rad *Rytiera umenia a literatúry Francúzskej republiky.* Je čestným členom klubu filatelistov Tirnavia v Trnave, Ladislava Novotného v Bratislave (2005) a nositeľom Zlatého čestného odznaku Zväzu slovenských filatelistov (2012).

V súčasnosti pôsobí na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Okrem intenzívnej práce v oblasti známkovej tvorby sa venuje aj voľnej a úžitkovej grafike, knižnej ilustrácii, maľbe a komponuje hudbu. Žije a tvorí v Bratislave.

Do ďalších rokov želáme jubilujúcemu autorovi a rytcovi slovenských poštových známok veľa tvorivých síl, inšpiráciu, bystré oko a pevnú ruku pri tvorbe ďalších krásnych poštových známok.

Milý jubilant, nech Ťa naplní radosť z toho, že si Tu, hrdosť z toho, čo si vytvoril a silná viera, že pred Tebou sú ďalšie zmysluplné dni.

Ľubomír Floch v mene redakčnej rady a redakcie časopisu Spravodajca ZSF

Ako sa pozeráme na známky?

Mgr. Ján Mička

Najjednoduchšia odpoveď je jasná: očami. Zamýšľam sa však nad tým, ako niekedy posudzujú filatelisti poštové známky. Tu sa dá odpovedať rôzne: Známka ako predmet záľuby, známka ako potreba na úhradu poštovej služby a pod. Dosť filatelistov (zberateľov) sa na známky pozerá iba cez ich nominálne hodnoty a nepáči sa im, keď je nominále na známke vyjadrené celým aj desatinným číslom, teda v eurách a centoch. Sú medzi nami aj filatelisti, ktorí sa na známky pozerajú ako na výrobný produkt, preto neúnavne hľadajú na každej novej známke niečo, čo ju odlíši od ostatných známok, či už drobná smietka z tlačiarne, nečistota či zbytočná čiarka rydlom, alebo farebná škvrnka v známkovom obraze navyše. Pre niektorých sú viac zaujímavé príležitostné alebo propagačné známky, ktorým dávajú prednosť pred „obyčajnou" výplatnou známkou s prezidentom alebo so štátnym znakom. A za hodné zbierania a ukladania do zásobníkov považujú len známky emisie Umenie alebo tie, ktoré sú v podobe poštových hárčekov alebo upravených tlačových listov. Hovorí sa, že „proti gustu žiaden dišputát", ako často hovorili naši dedovia, čo je pravda. Ale – je spravodlivé takéto posudzovanie záujmu a kvality našich známok?

Je pravdou, že v každoročnej ankete o najkrajšiu známku roka sa dá vopred naznačiť, z ktorého okruhu emisného plánu vyjde víťazná známka, alebo z ktorej skupiny výtvarných umelcov bude víťazný návrh alebo najlepšia rytina. Každoročné oceňovanie našich známok priam so železnou pravidelnosťou v súťaži Grand Prix WIPA dávajú niektorým zberateľom do rúk nesprávny argument, že Slovenská pošta, a.s., vydáva dva druhy známok. Tie, čo posiela do svetových súťaží a ktoré na realizáciu dostávajú niektorí vybraní umelci, a na druhej strane, sú to ostatné poštové známky určené pre „obyčajných" ľudí, ktorí ešte stále v ére počítačov, mailov a SMS-iek ostávajú vernými užívateľmi poštovej služby. Také hodnotenie našich poštových známok je však nespravodlivé. Nespravodlivé pre možno desiatku výtvarných umelcov, akademických maliarov, ktorí navrhujú a pracujú na tejto druhej skupine slovenských poštových známok.

A čo vari výtvarné návrhy slovenských známok s portrétmi našich spisovateľov, básnikov, historických dejateľov, predstaviteľov vedy a kultúry sú druhoradé a menej významné či menej hodnotné umelecky, esteticky atď.? Myslím si a som o tom presvedčený, že nie. Potvrdzuje to aj nedávny fakt, že na konferencii UPU, ktorá sa vlani na jeseň konala v katarskom meste Doha, bola kolekcia našich poštových známok za ostatné

roky ocenená ako najlepšia na svete, a to už po druhý raz! A dokonca v krajine, ktorá medzi zberateľmi pre množstvo vydávaných známok opečiatkovaných už pri výrobe, neslúži pre poštové služby, ale pre filatelistický trh a ktoré majú skôr dehonestujúce pomenovanie ako „šejkáty“. Udelené ocenenie dokazuje, že zahraničie posudzuje naše poštové známky hádam lepšie ako neraz my sami doma, keď dokonca niektorí funkcionári sa o našej niektorej známke vyjadria ako o „brutálne škaredej“. Ocenenie Svetovej poštovej únie je najlepší dôkaz všeobecnej kvality slovenských známok, ktoré stoja za zvýšenú pozornosť nielen zberateľov, ale aj všetkých užívateľov poštovej služby.

V Ankete o najkrajšiu poštovú známku roka, organizovanej Zväzom slovenských filatelistov sa na prekvapenie v tomto roku objavila už iba jediná otázka, týkajúca sa najkrajšej známky. Prečo, keď v minulosti boli otázky či úlohy pre účastníkov ankety až štyri: popri známke určiť aj najkrajšiu FDC, najlepšiu príležitostnú poštovú pečiatku a navrhnúť námet na novú slovenskú známku. Je zredukovanie otázok ankety z dôvodu šetrenia času a zjednodušenia spracovania výsledkov? Alebo sa výsledky Ankety už nezmestia do beztak chudšieho filatelistického časopisu?

Ja by som sa vzhľadom na vyššie spomínanú úvahu priklonil skôr k rozšíreniu ankety, resp. k jej rozčleneniu pri otázke najlepšej známky na dve kategórie: jednak najlepšiu známku z emisie Umenie a známok v podobe UTL a poštových hárčekov, ktoré objektívne, či chceme alebo nie, sú hneď na oko „pútavejšie“ aj náročnejšie na spracovanie z pohľadu návrhu, líniovej rozkresby, rytiny aj tlače a na druhej strane by sa hodnotili aj ostatné „bežné“ známky. Veď popri osvedčených majstroch štetca a rydla sú tu aj noví autori (z posledných napr. autori známok Skalka pri Trenčíne, Bazilika v Šaštíne - Ľ. Žálec, Marianna Varcholová, a Edita Balážová a ďalší), ktorí filatelistov zaujali, a tí si na prípadné pridelenie výtvarného a ryteckého spracovania známok ako poštových hárčekov alebo emisie umenie ešte dlho (?) počkajú. Takýmto rozčlenením ankety by Slovenská pošta, a.s., aj sami filatelisti dostali obraz o možnom rozdelení záujmu zberateľov do skupín o históriu, literatúru, vedu, umenie a pod. Alebo na tom pošte nezáleží?

V minulosti pri vyhlasovaní ankety boli jej organizátormi popri ZSF aj Slovenská pošta, redakcie niektorých filatelistických časopisov alebo internetové portály. Dnes je v tom ZSF osamotený ako jediný organizátor. Okliešťovanie spolupráce ďalších organizátorov ako aj spolupracovníkov spolu so znížením formálneho odmeňovania všetkých účastníkov ankety suvenírom iba na úkor vyžrebovaných hodnotnejšou cenou - setom známok svedčí vari o tom, že anketa už nie je to, čo bývalo kedysi pri jej vzniku... Nezapadá to trošku do celkového súboru problémov, ktoré súvisia s dnešným stavom slovenskej filatelie (poštové známky, členská základňa, naša mládež, filatelistická tlač a iné?). Nemali by sme to pripustiť, ale s tým bojovať a pomáhať odstraňovať nedostatky.

Rádio Regina o filatelii

Mgr. Ján Mička

Pri ostatných podujatiach so slovenskými známkami v Trnave som sa zoznámil s redaktorom slovenského rozhlasu Martinom Jurčom. Počas rozhovoru o filatelii slovo dalo slovo a navrhol mi uskutočniť besedu o známkach aj v rozhlase, v celoštátnom vysielaní relácie Panoráma v rádiu Regina. Ponúkol besedu s 2 – 3 filatelistami, čo som prijal, a tak som zabezpečoval ešte účasť v relácii s predsedom ZSF p. Ňaršíkom, vedúcou KMF z Bratislavy D. Schmidtovou (aby mali zastúpenie aj zberateľky), a za redakciu Spravodajcu ZSF a bývalého predsedu ZSF Ľ. Flocha, „mládežníkov" som zastupoval ja. Prví dvaja menovaní sa besedy v relácii pre iné povinnosti nemohli zúčastniť, tak sme s expredsedom ZSF ostali sami. Dostali sme vopred orientačný bodový scenár, aby sme vedeli, o čom beseda bude. Moderátor sa pripravil dokonale k otázkam o histórii filatelii a k zbieraniu známok u nás aj vo svete, o organizovaní filatelistov a činnosti klubov na Slovensku, o prvých výstavách, o činnosti po r. 1989, o najkrajších slovenských známkach a pod.

Prišiel som 9. februára do rozľahlej budovy obrátenej pyramídy, kde ma už vo vestibule oslovil menom vrátnik a sediaci p. Floch. Zakrátko prišiel po nás moderátor, s ktorým sme odišli do vysielacieho štúdia, kde sme najskôr pri čaji pobesedovali o možnom pripravenom obsahu hodinovej relácie. Nasadili sme si slúchadlá a sadli okolo okrúhleho stola s pripravenými mikrofónmi. Prekvapila ma časová precíznosť samotnej relácie, keď nás moderátor v príprave aj počas relácie informoval – ešte 5 min, ..., máme 40 sekúnd a pod. Relácia začala načas, otázky sa striedali, odpovede boli prekladané hudbou a občas bolo treba v živej besede prirodzene improvizovať. Doc. Floch informoval o.i. o najstarších kluboch filatelistov a histórii slovenskej filatelie, pričom ako z rukávu sypal príslušné roky. Moderátor sa veľmi zaujímal i o najkrajšie slovenské známky, o ich pridanú umeleckú hodnotu, k čomu on aj poslucháči dostali vyčerpávajúcu odpoveď. Na rad prišli aj otázky o vystavovaní, tvorbe exponátov a, samozrejme, aj o svetových výstavách PRAGA a z histórie aj zmienka o kremnickom Spolku ALBUM z r. 1895. Trochu som ľutoval, že sme relatívne málo hovorili o mládežníckej filatelii, aj keď moderátor pri jednej zo zmienok ma pred poslucháčmi „odhalil" ako bývalého učiteľa. To samozrejme neľutujem, lebo relácia sa týkala všeobecne filatelii a nemohla byť zameraná úzko iba na jednu špecifickú oblasť. Na záver bol rezervovaný čas na otázky poslucháčov telefónom prípadne na mailovú adresu rozhlasu. Neprekvapilo, keď jediná priama telefonická otázka poslucháčky sa týkala hodnoty zdedenej zbierky a či predaja alebo poskytnutia na využitie 100 ročného albumu známok, „vydaného v Leipzigu" ako tvrdila poslucháčka, na čo som reagoval uvedením adresy sekretariátu zväzu, ktorý poskytne bratislavskej poslucháčke ďalšie informácie. Niekoľko otázok poslucháčov som z rozhlasu dostal na domácu mailovú adresu (neprekvapilo ma, že sa týkali hodnoty „poštového hárku" k voľbe prezidenta v tridsiatych rokoch minulého storočia, čo som z popisu, bez obrázku identifikoval skôr ako suvenír s príležitostnou pečiatkou).

Doma som si ešte z archívu rádia na internete vypočul reláciu ešte raz. Zistil som niekoľko mojich „breptov" a potvrdenie toho, že s mojim hlasom by som sa ako rozhlasový reportér na rozdiel od mikrofonicky znejúceho hlasu môjho kolegu veru neuživil. Avšak za skúsenosť to stálo. Aj za prehliadku rozľahlej stavby budovy rozhlasu, ktorá by v prízemnej časti mohla byť v budúcnosti vhodným priestorom pre niektorú filatelistickú výstavu v Bratislave.

Filokartia medzi nami

Mgr. Ján Mička

Valné zhromaždenie ZSF v Nitre uviedlo v prijatých dokumentoch zmenu, ktorou do činnosti klubov prijalo medzi seba svojich kolegov – zberateľov pohľadníc, teda filokartistov. V rieke Nitra, aj v Dunaji, Váhu či v Hornáde pretieklo napriek chladnej zime už dosť vody, aby sme aspoň čiastočne posúdili, ako sa za tento krátky čas táto okolnosť vo Zväze prejavila. Myslím si, že tajné želanie rozšíriť znižujúce sa rady členov ZSF o tých zberateľov, ktorí fandia pohľadniciam namiesto poštových známok sa neprejavilo vôbec alebo len minimálne. Vo Zväze je dosť členov, ktorí popri známkach zbierajú aj pohľadnice a tých táto organizačná zmena neovplyvnila. Trošku inak sa dá posudzovať situácia vo vystavovaní pohľadníc, teda na filokartistických výstavách. Prvé lastovičky sú už známe. A kde inde by mohli byť, ak nie v silných baštách nášho zberateľstva, ako boli výstavy v Košiciach, v Trenčíne alebo v Leviciach. (Pripomeniem, že to však nie je nič nové. Spomínam si na výbornú výstavu pohľadníc pripravenú KF Plastika dávno, ešte pri vôbec prvej inaugurácii známky 2 korunovej Nitry). Domnievam sa, že za uvedenými filokartistickými výstavami boli v prvom rade filatelisti a tieto výstavy boli v podstate výstavami pohľadníc. Aj keď v niektorých orgánoch Zväzu sa už hovorilo o vypracovaní určitého poriadku alebo pravidiel vystavovania aj hodnotenia (exponátov pohľadníc?) tu zatiaľ o ničom novšom asi nemožno hovoriť.

Medzi zberateľmi sa však vyskytujú ojedinele otázky, ktoré by bolo vhodné zohľadniť pri vystavovaní. Napríklad pri istej analógii so známkami nie je možné v exponáte kombinovať použité s nepoužitými známkami. Bude to aj v prípade pohľadníc? Veď niekto dáva prednosť zbieraniu nepoužitých pohľadníc pred použitými, i keď práve použité majú k filatelii bližšie so známkou, dennou alebo príležitostnou pečiatkou, prípadnou poštovou nálepkou alebo ďalšími atribútmi, ako sú napr. rukopisné poznámky poštárov a pod. Že obrazová strana pohľadnice nie je filatelistickým prvkom a vhodným materiálom na vystavenie, je zrejmé. Ale nemohla by byť ojedinele využitá táto časť ako podporný materiál v exponáte aj mimo otvorenej triedy? Poznamenám, že by to platilo iba pre filokartistickú „triedu“ či „skupinu“ exponátov.

Zbieranie pohľadníc a ich vystavovanie v istej analógii a aplikácii prvkov námetovej filatelie by mohlo pomôcť pri získaní mladých filatelistov, pretože tohto materiálu je dosť a je dostupný – napr. pohľadnice Vianoc, Veľká noc, Vysoké Tatry, naše kúpele, Bratislava a to uvádzam iba niektoré. Možnosti sú samozrejme širšie. Do tejto úvahy nepatrí vystavovanie celín, či už našich, ruských a sovietskych, rumunských alebo maďarských. Všetko je iba vecou diskusie, z ktorej môže vyjsť odmietnutie, prijatie týchto myšlienok alebo aspoň čiastočné usmernenie pre ďalší vývoj, ktorý je pred nami. Ostatne je to v záujme nášho spoločného zberateľského záberu a jeho ďalšieho rozvoja. Čím skôr sa budú tieto otázky riešiť, tým lepšie, najmä, ak prvé skúsenosti pomaly získavame a ďalší vývoj by nemal byť živelný, ale aspoň čiastočne usmerňovaný.

Posledný (í) Mohykán(i)?

Mgr. Ján Mička

Tak sa volal český film s Jaroslavom Marvanom, ktorý nemal nič spoločné s hrdinom slávneho románu Jamesa Fenimora Coopera. Film opisuje otca rodiny, ktorý ako posledný z rodu si udržuje moc nad manželkou, dospelými synmi a dcérami, až sa ku koncu deja pod vplyvom viacerých okolností celkom zmení...

Mne ako „poslední Mohykáni" pripadajú vedúci krúžkov mladých filatelistov (KMF), ktorí ešte pracujú s mládežou. Dostal som k nahliadnutiu spracovanie výsledkov činnosti KMF v minulom šk. roku aj so zoznamom členov, registrovaných pre ďalší rok. Je ich v našom bývalom západoslovenskom kraji málo. Všetci vedúci KMF aj predsedovia príslušných klubov poznajú Stanovy ZSF, poznajú organizačný poriadok, a koniec koncov dostali príslušné tlačivo aj so Spravodajcom komisie mládeže JUNIFIL s pripomenutím tých nie veľa úloh a povinností na začiatku školského roka. Okrem toho sú tieto informácie uverejnené i na webových stránkach ZSF – pozri JUNIFIL 52. Vedúci vedia, že mali získať deti, registrovať sa a vyhodnotiť činnosť ako základ pre činnosť v nasledujúcom roku. Chápem, že nastala zmena na postoch vedúcich funkcionárov po Valnom zhromaždení v Rade ZSF, aj v komisiách mládeže, ale to by nemalo výrazne ovplyvniť (negatívne) činnosť vedúcich a detí v krúžkoch. Vysvetľujem si to iba tak, že medzi nami sú filatelisti, ktorí radšej držia v ruke pinzetu so známkou ako pero, alebo sedia pri počítači, alebo za písacím strojom. Ale každá organizácia si vyžaduje aj trošku písomností, aby sa prezentovala výsledkami pred verejnosťou, v našom prípade pred Slovenskou poštou, a. s. a koniec koncov, to má vplyv aj na to, aké množstvo, aký zlomok financií z rozpočtu Zväzu sa v r. 2013 poskytne na mládež.

Aj keď koniec decembra bol ďaleko (ale začiatok školského roka už za nami) situácia sa možno zmení. Zatiaľ je terajší administratívno-organizačný stav taký, že výsledky a registráciu poslali iba KMF v Nitre a v Trnave, spolu 3 krúžky. Vzorne vypracoval ako vždy správu Ing. J. Maniaček z Nitry. Rozpísal aktivitu krúžku, v ktorej sú obsiahnuté aj súťažné činnosti (FO), tvorba nových exponátov členmi KMF aj iné aktivity s návštevami výstav, účasťou na inauguráciách známok, dopisovanie a pod. Kto pozná prácu Ing. Maniačka a činnosť aktívneho patronátneho KF v Nitre, iba potvrdí, že všetko je pravda a dosiahnuté výsledky nie sú nadsadené. Trnavské KMF, z toho jeden nový, ktorý pracuje pri Knižnici J. Fándlyho, sa nemôžu sťažovať na nezáujem detí, lebo spolupracujú s knižnicou (besedy s ilustrátormi kníh aj tvorcami slovenských známok M. Cipárom, D. Nágelom, Ľ. Kellenbergerom, Ivanom Schurmannom a. i.), zúčastňujú sa inaugurácií známok a výstav, bohatá je propagačná práca a publikačná činnosť, a vzhľadom na novšie zloženie členskej základne sa výraznejšie prejaví tvorba exponátov až neskôr v najbližšom roku.

O ostatných KMF v prostredí západoslovenského ZKF sa nemôžem rozpísať. Čakáme na správy z Malaciek, Levíc a iných KMF. Pritom je mi známe, že mladí členovia niektorých klubov sa ako vystavovatelia zúčastňujú výstav a ak o nich nie sú takéto správy komisii mládeže, čo si môžeme o tom myslieť? Neodporuje to našim stanovám? Stačí príslušným predsedom KF, že vykážu v tlačive pre Radu ZSF, že majú 1-2 alebo 5 mladých filatelistov, pošlú za nich členský príspevok 1,2 alebo 5 Eur , počkajú si na členskú prémiu a o viac sa nestarajú? S pokojným svedomím potvrdia prihlášku na výstavu, že menovaní sú (naozaj?) členmi ZSF a majú pokoj. Nepripomína vám to náhodou postavy Dostojevského románu Mŕtve duše? O tom ďalej asi až niekedy inokedy, zatiaľ sa len nádejam, že sa mládežnícka filatelia na Slovensku pohne dopredu. Alebo nie?

Životná cesta dláždená filateliou

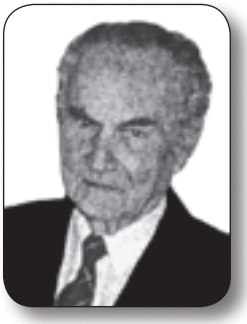

Pán Norbert Feiner z Levíc, ak nie je najstarší, isto patrí medzi najstarších filatelistov na Slovensku. V marci si pripomenie a s ním komunita levických a západoslovenských filatelistov jeho 90. narodeniny. Nejde však len o vek člena ZSF, ide aj o neobyčajné jubileum organizovanosti. Je totiž organizovaným členom od roku 1947 a to je už úctyhodných vyše 65 rokov. To je už kronika. Pri tejto príležitosti som ho požiadal o rozhovor.

Norbert, rok 1947. Dva roky po vojne, začiatok tzv. budovateľskej dvojročnice a Ty vstupuješ do klubu filatelistov. Čo Ťa k tomu viedlo?

Už ako chlapec v Trnave som začal zbierať známky kolónií v Afrike. Tie zvieratká, tie priťahovali. Potom v Leviciach v roku 1942 som maturoval, vojenská služba a vojna. Po skončení vojenskej služby som študoval na právnickej fakulte v Bratislave. Ako poslucháči, chodili sme do pivárne Šternovi, kde sa schádzali bratislavskí filatelisti. Tam som videl pekné známky so športovou tematikou. Olympijské. Nakoľko som bol športovec, začal som tento námet zbierať. V roku 1947 som sa v Leviciach prihlásil do klubu filatelistov. Klub mal v tom čase 27 členov a jedným z mládežníkov bol Ján Nyéki, ktorý žije v Kežmarku. Viem, že predsedníčkou klubu bola žena, MUDr. Vlasta Timková. Od roku 1948, keď som skončil štúdium, bol som členom výboru klubu a v rokoch 1954-1956 predsedom. Klub už mal 58 členov a 7 mládežníkov (v roku 1984 až 135 členov a 16 členov KMF). Potom som bol tajomníkom klubu a moja cesta vo filatelii bola v jej organizovaní, čo trvalo do roku 2009, keď nastali zdravotné problémy. A teraz sa dostávam k odpovedi na otázku. K filatelii ma viedlo to, čo ma držalo celý život – láska k filatelii.

Aké funkcie si vykonával a v ktorých zväzových orgánoch?

Už v roku 1948, keď som skončil štúdium, stal som sa členom výboru KF v Leviciach. V rokoch 1954-1956 bol som predsedom a keď sa v roku 1976 zakladali krajské výbory ZSF bol som podpredsedom Zs KV ZSF. Jedno funkčné obdobie aj predsedom ZKF ZsR ZSF. Ty vieš, že viac funkčných období som bol členom Ústredného výboru ZSF, aj ZČSF v Prahe. Bolo toho dosť. Ale to, čomu som sa najviac venoval, bola mládež.

Čo Ťa pripútalo k mládeži? Od kedy si viedol krúžok a aké výsledky ste dosiahli?

Krúžok mladých filatelistov som založil v roku 1957 a s mládežou som pracoval ako vedúci v Okresnom dome pionierov a mládeže do roku 1989. Neskôr už pri našom materskom klube a to trvá dodnes. Mám osem aktívnych členov. Ale, aby som Ti dal odpoveď motívu k mládeži, sám sa v mojom živote musím vrátiť do roku 1935. V tomto roku som bol prijatý za člena skautingu. Od roku 1937 som viedol deti vo vtedajšej funkcii ako radca. To vo mne po celé roky zostalo. Len pre zaujímavosť, vieš aký je to pocit, keď dnes stretávaš svojich „sivovlasých mládežníkov“, už dôchodcov, ktorí ma zastavia a vieš, že si zapamätali heslo, ktoré som im prízvukoval „Čisté ruky“! Tým sa riadili. Je to dobrý pocit.

Takže, KMF, ktorý si založil má vyše 55 rokov. Na jednej výstave v Leviciach som bol porotcom. To sú už tie roky.

Áno, dosahovali sme veľmi pekné výsledky v rámci kraja i Slovenska. To by mohli potvrdiť predsedovia komisie mládeže ZSF.

Ale vieš čo mi dobre padlo? Keď v rámci mesta z nespočetných krúžkov mládeže bol práve filatelistický krúžok hodnotený ako najlepší. Po viac rokov. K tomu pribudol titul Vzorný vedúci KMF. V ZSF moja práca bola medzi prvými členmi odmenená zlatým Čestným odznakom ZSF ešte v sedemdesiatych rokoch 20. storočia. V roku 1989 si moju prácu všimol aj minister dopravy a spojov udelením diplomu. Uznaním mojej práce pri mojich životných jubileách boli Ceny primátora mesta za rozvoj kultúrnej činnosti a pri osemdesiatke tiež Cena primátora za dlhoročnú obetavú prácu v oblasti filatelie, skratka, filatelia a šport.

Si námetový filatelista. Poznám Tvoje exponáty. Raz, keď sme boli ako delegáti na zjazde ZČSF v Prahe, to bolo koncom sedemdesiatych rokov, hovoril si, že ideš spracúvať exponát Slovenské kúpele. Spomínaš?

No, tých tém som spracoval niekoľko. Prvý raz som vystavoval v roku 1959 vo Zvolene a exponát „v triede námetových zbierok" bol ocenený striebornou plaketou, ako najlepší námetový exponát. Exponát bol na výstavách v Prahe a Budapešti. V tom roku som zorganizoval prvú výstavu mladých filatelistov pod heslom: Filatelia – radosť – zábava -poučenie. Existuje dokumentácia i články v novinách.

Na zasadnutiach ústredných orgánov si prezentoval realistické návrhy. S vecnosťou si vystúpil aj na poslednom Valnom zhromaždení ZSF v Nitre septembri 2011. Mnohí to ocenili. Dovoľ, aby som Ti poďakoval za rozhovor a poprial zdravie k ďalšej činnosti spoločnej záľuby.

Zhováral sa Otto Gáťa.

P.S.: K blahoželaniu jubilantovi sa pripája celá členská základňa Zväzu slovenských filatelistov. Ako predseda ZSF, milý Norbert, Ti ďakujem za Tvoju prácu najmä s mládežou a nielen s ňou. Ďakujem Ti za Tvoju priazeň a prajem Ti veľa zdravia aby sme sa mohli ešte veľa ráz stretnúť na filatelistickej debate.

JUBILANT MGR. JÁN MIČKA

Dňa 28. februára 2013 oslávil Mgr. Ján Mička, organizátor mládežníckej filatelie, významný publicista a dlhoročný funkcionár, predseda KF Tirnavia v Trnave, životné jubileum – sedemdesiate narodeniny.

Členom ZSF je od roku 1979. V roku 1984 založil v Trnave krúžok mladých filatelistov KMF. Ako profesionálny učiteľ a školský inšpektor, vo voľnom čase sa nepretržite 30 rokov venuje výchove mladých filatelistov. Asi netreba zvlášť predstavovať jeho dlhoročné, svedomité pôsobenie v oblasti organizovanej práce s mládežou na Slovensku, kde od roku 1990 až do októbra 2011 vykonával funkciu predsedu KM ZSF, ako aj člena Rady ZSF. Každoročne organizoval filatelistické olympiády, kongresy mladých filatelistov, publikoval články do Filatelie, Spravodajcu ZSF, Zberateľa, Nitrafily, Laugarícia, Martínie, Mladého filatelistu a do regionálnej tlače. Vydáva časopis pre vedúcich KMF pod názvom JUNIFIL. Mnoho jeho článkov a informácii nájdeme na webových stránkach ZSF. Je členom spoločenstva Sv. Gabriel, spoluzakladateľ odbornej skupiny maximafilie. Je nositeľom Zlatého čestného odznaku ZSF.

Aj keď mu zdravotný stav nedovolí naplno pracovať v najvyšších orgánoch ZSF,

ostal verný svojim mládežníkom, s ktorými podľa možností pracuje, a pripravuje ich na olympiády, pomáha pri tvorbe exponátov. Komisii mládeže pomáha a rediguje JUNIFIL, časopis pre vedúcich KMF.

Janko, v mene Rady ZSF, celej slovenskej mládežníckej filatelie, i v mene mojom do ďalších rokov želáme Ti veľa zdravia, šťastia, životného optimizmu. Dúfame, že Tvoje skúsenosti podľa možností ešte využijeme v prospech rozvoja mládežníckej filatelie.

Záverom chcem poďakovať Tvojej pani manželke, ktorá bola Ti veľkou oporou počas Tvojej nemoci, a prostredníctvom nej sme dostávali najnutnejšie informácie, potrebné pre činnosť komisie mládeže.

PaedDr. Jozef Oško, predseda KM ZSF

Spomíname na Otta Hornunga

(10.9.1920 – 10.1.2013)

10. januára 2013 zomrel v Londýne filatelista svetového formátu, organizátor filatelistického života, významný expert, obchodník a publicista vo filatelii, rodák z Ostravy. Odišla veľký osobnosť filatelistického sveta. Nekrológy jeho života sa objavili vo všetkých významných filatelistických časopisoch. Televízna stanica BBC 1 odvysielala jeho životný príbeh 21. júla 2009 /1,2,3/.

Jeho osobné i filatelistické curriculum vitae je bohaté na významné činy.

Počas druhej svetovej vojny ako dobrovoľník bojoval v československom zahraničnom vojsku v Afrike (Tobruku) a neskôr bol pri Dunkerque ťažko zranený. Za svoje vojnové činy dostal anglické i československé vojenské vyznamenania. Po vojne sa vrátil do Československa, kde sa stal dôležitou osobnosťou organizovaného filatelistického života. V roku 1967 emigroval do Anglicka, kde pôsobil až do konca svojho života.

V roku 1962 bol počas Svetovej výstavy PRAGA 1962 zakladajúcim členom AIJP (Svetovej organizácie filatelistických publicistov), v rokoch 1993-2003 jej prezidentom a potom do konca života čestným prezidentom. Jeho schopnosť novinárskeho myslenia, hlbokých filatelistických vedomostí umocnených schopnosťou hovoriť siedmimi jazykmi sa prejavila v bohatej publikačnej činnosti /4/. Je autorom viacerých kníh, početných článkov v časopisoch Gibbons Stamp Monthly, Michel, Filatelie, Merkur a ďalších. Česko-slovenskí filatelisti poznajú jeho vynikajúcu knihu „Ilustrated Encyclopedia of Stamp Collecting" (Ilustrovaná encyklopédia poštových známok) vydanú PZO Artia Praha v anglickej (1970) a nemeckej mutácii(1972). Hoci vyšla aj v Dánsku a dvakrát v japončine, žiaľ, nikdy nevyšla v českom jazyku. Svoj pozitívny vzťah k slovenskej filatelii prejavil v troch informačných článkoch o Medzinárodnej výstave SLOVENSKO 2002 v anglickej, nemeckej i španielskej filatelistickej tlači.

Filatelistom bol od študentských liet majúc vzor vo svojom otcovi. Zbieral známky Rakúska, Turecka a Podkarpatskej Rusi. Bol expertom na známky klasického Turecka a Podkarpatskej Rusi. Poznáme ho ako vystavovateľa poštovo historické exponátu

„Pošta Osmanskej ríše“ oceneného veľkými zlatými medailami na svetových výstavách v Indii (1989), na Novom Zélande (1990), v Londýne (1990), v Tokiu (1991), v Španielsku (1992). Následne ho už vystavoval len v Čestnom dvore svetových FIP výstav. Slovenskí filatelisti mali možnosť vidieť jeho teritoriálny exponát „Zakarpatskej Ukrajiny“ na Medzinárodnej výstave SLOVENSKO 2002 v Bratislave. Stretávali sme sa na FEPA európskych i FIP svetových výstavách, kde som bol pôsobil ako národný komisár. So svojou manželkou Chyie-chi –chi tvorili nezabudnuteľný pár, s ktorým sme sa všetci, čo sme ich poznali radi stretávali.

V roku 1993 bol zapísaný na listinu vynikajúcich svetových filatelistov známou ako „Roll of Distinguished Philatelists“ (Otcovia filatelie) založenej v roku 1919. Bol vybraný medzi sto najvýznamnejších filatelistov sveta (1996) združených v exkluzívnom, výberovom VIP Klube Monte Carlo.

Otto Hornung zanechal v svetovej, československej i anglickej filatelii hlbokú brázdu. Budeme na neho spomínať s úctou a obdivom.

Česť jeho pamiatke

Ľubomír Floch,
Redakcia a redakčná rada Spravodajcu ZSF

Informačné zdroje:

1) B. Helm: Na počest Otty Hornunga. Informace SČF č.1/2013, str.7
2) H. Judmaier: In memotriam: Otto Hornung (Experte und Autor). Die Briefmarke 81 (3), 74, 2013
3) B. Janík: Zemřel Otto Hornung (1920-2013). Exponet, 17.1.2013
4) WIKIPEDIA: http://en.wikipedia.org/wiki/Otto_Hornung

Grand Prix de l'Éxposition WIPA 2011

Komisia zvolila za najkrajšiu známku sveta roka 2011 emisiu Lichtenštejnska „Čínske znaky zverokruhu 2012 – Rok draka“, vydanú 14.11.2011 ako UTL so 4 rovnakými známkami (Mi.No.1617, Mi.Ru 2012/1/,17). Známka získala 149 bodov.

Druhé miesto získala známka Českej republiky Wolfgang Amadeus Mozart vydaná 31.8.2011 (Mi.No.684, MiRu2011/11/, 63). Známka získala 123 bodov.

Tretie miesto získal hárček Spojených arabských emirátov s dvoma známkami (Mi.No.1041/1042, H 62, MiRu.2012/3/,97) a bol hodnotený 115 bodmi.

Na ďalších miestach sa umiestnili: známka Hong Kongu (4), Thajska (5), Tajvanu (6), Bieloruska (7), Švajčiarska (8), Vatikánu (9), Rumunska (10). Viac informácií nájdete na webovej stránke ZSF.

(ljf)

INZERCIA ZSF

Redakcia časopisu chce napomôcť prehĺbeniu informovanosti členov navzájom, budovaniu vzťahov s filatelistickými obchodníkmi. Preto v tejto rubrike uverejňujeme inzerciu členov ZSF bezplatne. Redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia inzerátu alebo reklamy v časopise.

- Kúpim, alebo vymením za známky ČSR, ČSSR a Slovenska, prípadne za iný filatelistický materiál alebo literatúru, staré fotografie Kežmarku a okolia (aj Vysokých Tatier) do roku 1918. Kontakt: baliga.z@mail.t-com.sk.

BRATISLAVSKÉ ZBERATEĽSKÉ DNI

10. ZBERATEĽSKÝ VEĽTRH
10th COLLECTORS FAIR

www.bzd.sk

7. - 8. 6. 2013

INCHEBA, a.s., Viedenská cesta 3-7, 851 01 Bratislava
T +421 911 100 714 • F +421-2-6727 2201 • E mkolenicka@incheba.sk
www.incheba.sk

Zoznam.sk

INCHEBA EXPO BRATISLAVA

534 A	**0,45 € viacfarebná, známka z PL**	**0,45**
534 B	**0,45 € viacf., známka zo zošitka**	**0,45**
534 FDC		1,35
534 ZZ		4,50

2013, 14. 3. * **Dominik Tatarka** (Osobnosti) * príležitostná známka * N: D. Grečner * OF PTC * PL: 50 ZP, TF: 4 PL * papier FLA * HZ 11 ¾ : 11 ¼ * FDC N: D. Grečner, R: J. Česla, OTp TAB * náklad: 500 tis.

535) Dominik Tatarka (1913 – 1989) – slovenský spisovateľ

535	**0,65 € viacfarebná**	**0,65**
535 FDC		1,55

Titulná strana obálky
Dizajn upraveného tlačového listu spoločného slovensko–kórejského vydania poštových známok Lúčnica a Pansori. Dátum vydania: 31.5.2013

Príležitostná tlač z výstavy „Martin Činovský – Známková tvorba".

Významné športové podujatia

Ján Popluhár (1935-2011)

14. 2. 2013

Viac info a online predaj na

www.pofis.sk

POSTA

POFIS